

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดเป็นคำถามในแบบประเมินความเสี่ยง จากนั้นลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เขียนสรุปและนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

- 3.1 การกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญและติดต่อประสานขอเก็บข้อมูล
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญและติดต่อประสานขอเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และติดต่อประสานขอเก็บข้อมูลสำคัญต่องานวิจัย เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ดังนี้

3.1.1 กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการดำเนินงานจำนวน 13 คน ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 37 คน

3.1.2 กลุ่มที่ 2 สมาชิกเก่าของสหกรณ์จำนวน 40 คน

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์ครั้งนี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นจริง และครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยใช้แบบประเมินความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ความเสี่ยง อันได้แก่ (1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (2) ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (3) ความเสี่ยงด้านผลตอบแทน (4) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (5) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (6) ความเสี่ยงด้านการลงทุน (7) ความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน และ (8) ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง ของกรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตร โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (บุษกร เขียวจินตกานต์, 2561)

3.2.1 ศึกษาทฤษฎีเอกสารและบทความทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดการความเสี่ยง โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลของสหกรณ์การเกษตรจากเอกสารรายงานประจำปี และลงพื้นที่เพื่อทำแบบประเมินความเสี่ยงของปัญหาที่สหกรณ์กำลังประสบและยังทำการค้นคว้าเอกสารและบทความทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร

3.2.2 สำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) มีการเตรียมแนวคำถามการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าโดยการกำหนดแบบประเมินความเสี่ยง และสำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 จะใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยจะใช้ Business Function ในการกำหนดคำถาม โดยจะนำคำตอบที่ได้มาแบ่งเป็นความเสี่ยงด้านต่าง ๆ มีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างเครื่องมือ โดยการใช้แนวทางการบริหารความเสี่ยง และหน้าที่งานทางธุรกิจ ที่ได้จากการค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎีและบทความวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาสร้างเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเสี่ยงซึ่งผ่านการตรวจสอบเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามแนวคำถามในแบบประเมินความเสี่ยงที่กำหนดไว้ล่วงหน้าตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยนำคำตอบที่ได้รับของทั้งคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิกเก่าของสหกรณ์ เพื่อหาความเสี่ยงที่ซ้ำกัน และนำข้อมูลมาทำการสรุปเนื้อหาและการจัดกลุ่มข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ความเสี่ยงในแต่ละด้านของสหกรณ์ การเกษตร

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากแบบประเมินความเสี่ยงที่ผู้วิจัยใช้ในการสัมภาษณ์ โดยการเตรียมแนวคำถามไว้ล่วงหน้า เกี่ยวกับความเสี่ยงของสหกรณ์การเกษตร ทั้ง 8 ด้าน และตามหน้าที่งานทางธุรกิจตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1.1 กำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

3.3.1.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการจดบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และการบันทึกเสียง

3.3.1.3 รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) แล้วนำมาวิเคราะห์

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ รายงานประจำปี หนังสือ วารสาร บทความ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.3 การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของข้อมูล โดยนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูล มาสรุปเนื้อหาและจัดกลุ่มเรียงเพื่อย้อนกลับไปยังผู้ให้ข้อมูลหลักอีกครั้งเพื่อยืนยันความเชื่อถือได้ของข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด (สุภาวงศ์ จันทวานิช, 2553)

3.4 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า

สุภางค์ จันทวานิช (2553) กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพมีความยืดหยุ่นสูง ทำให้มีผู้สงสัยในความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของข้อมูล จึงได้วางมาตรการที่ใช้ป้องกันความผิดพลาด เพื่อให้เครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้ผลการวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือ และเกิดความไว้วางใจในคุณภาพของงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจึงต้องใช้วิธีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า หรือ Data Triangulation นั้นเป็นวิธีหนึ่งในการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้นั้นถูกต้องหรือไม่ ก่อนที่จะนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยส่วนใหญ่จะใช้กับการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยแบ่งการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าออกเป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย

3.4.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Method Triangulation) เป็นการตรวจสอบโดยพิจารณาจากการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับการซักถาม พร้อมกับศึกษาข้อมูลจากเอกสารประกอบด้วย

3.4.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) เป็นการตรวจสอบโดยการเปลี่ยนตัวผู้สังเกตหรือสัมภาษณ์หรือเก็บข้อมูลแทนที่จะใช้ผู้วิจัยคนเดียวสังเกตโดยตลอด ในกรณีที่ไม่แน่ใจในคุณภาพของผู้รวบรวมข้อมูลภาคสนาม ควรเปลี่ยนให้มีผู้วิจัยหลายคนเพื่อตรวจสอบว่าถ้าผู้สังเกตหรือสัมภาษณ์หรือเก็บข้อมูลเปลี่ยนไปแล้วข้อมูลจะเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่

3.4.3 การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) เป็นการตรวจสอบโดยการนำแนวคิดหรือทฤษฎีที่แตกต่างกันมาใช้ กล่าวคือ ถ้าผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีที่ต่างไปจากเดิมจะทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎีจะทำได้ยากกว่าการตรวจสอบด้านอื่น

3.4.4 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Source Triangulation) เป็นการตรวจสอบโดยพิจารณาเวลา สถานที่ และบุคคลที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ และถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลที่ได้จะเหมือนกันหรือไม่

สรุปได้ว่า การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าทำให้อคติหรือจัดการกับอคติ (Bias) ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในงานศึกษาวิจัยได้ ไม่ว่าจะเป็นอคติจากการวัดค่า อคติจากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง หรืออคติจากกระบวนการ จากการอธิบายแง่มุมที่แตกต่างกันของข้อมูลที่ได้ หรือในบางกรณีก็สามารถช่วยเสริมยืนยันความถูกต้องของข้อมูลได้อีกด้วย ดังนั้นการนำหลักการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าไปใช้จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในการวิจัยเชิงคุณภาพที่มักจะได้นิยามถึงความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบประเมินความเสี่ยง ใช้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) เครื่องมือเก็บข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเอกสารและภาคสนาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ด้วยการนำมาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดงานวิจัย ก่อนสรุปผลออกมาเป็นแนวทาง

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการสัมภาษณ์ซ้ำเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลอีกครั้งให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง และผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า โดยการตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านบุคคล ตามผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการจำนวน 13 คน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริหารสหกรณ์การเกษตร และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตร จำนวน 24 คน รวมเป็น 37 คน

กลุ่มที่ 2 สมาชิกเก่าของสหกรณ์ จำนวน 40 คน

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เชื่อถือได้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพได้ตามขั้นตอน ดังนี้ (สุภางค์ จันทวานิช, 2553)

3.5.1 การลดทอนข้อมูล (Data Reduction) ผู้วิจัยได้ทำการลดทอนข้อมูลดิบถือเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ข้อมูล จนได้ผลสรุปและพิสูจน์เป็นข้อสรุปชั่วคราวให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบด้วยตัวผู้วิจัยเองโดยเริ่มตั้งแต่การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ลงรหัสแทนกลุ่มตัวอย่าง จะได้ไม่ซ้ำอีกกลุ่มจนได้เป็นผลสรุป

3.5.2 การแสดงข้อมูล (Data Display) ผู้วิจัยได้ทำการเลือกใช้ข้อมูลที่เก็บได้ จากรายงานการสัมภาษณ์ ซึ่งการแสดงข้อมูลเชิงคุณภาพจะกระทำในรูปแบบของการเขียนเล่าเรื่องและเรียงตามเวลาว่าอะไรเกิดขึ้นก่อนหลังให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และสรุปผลที่ชัดเจน

3.5.3 การสร้างข้อสรุปและทดสอบยืนยันผลสรุป (Conclusion and Verification) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้อีกมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนคือ นำข้อมูลมาทำการลดทอนข้อมูลและแสดงข้อมูล เพื่อนำมาหาข้อสรุปหรือข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับกรอบงานวิจัย

3.5.4 การดำเนินการวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยงของการศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์การเกษตร ที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของกระบวนการทำงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

3.5.4.1 กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

ใช้การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) โดยกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Risk Matrix) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินของกิจกรรมขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดได้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานและลักษณะของผลจากการดำเนินงาน และหาระดับของความเสี่ยง (Risk Matrix) โดยการนำคะแนนของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและระดับความรุนแรงของผลกระทบมาคูณกัน จะได้คะแนนเท่ากับระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ = ระดับของความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนอยู่ในช่วงระดับความเสี่ยงไว้ 4 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ (สำนักแผนยุทธศาสตร์, 2553)

1) การระบุระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)		
ระดับ	ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดเกือบทุกครั้ง (1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า)
4	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อย ๆ (1- 6 เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี)
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง (1 ปีต่อครั้ง)
2	น้อย	อาจมีโอกาสเกิดแต่นาน ๆ ครั้ง(2 ปีต่อครั้ง)
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดในกรณียกเว้น(3 ปีต่อครั้ง)

ซึ่งสามารถแบ่งเกณฑ์การประเมินผลช่วงคะแนนของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ได้ดังนี้

4.21-5.00 คะแนน หมายถึง มีระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงมากที่สุด

3.41-4.20 คะแนน หมายถึง มีระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงมาก

2.61-3.40 คะแนน หมายถึง มีระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงปานกลาง

1.81-2.60 คะแนน หมายถึง มีระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงน้อย

1.00-1.80 คะแนน หมายถึง มีระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงน้อยที่สุด

2) การระบุระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) กำหนดเกณฑ์ไว้

5 ระดับ ดังนี้

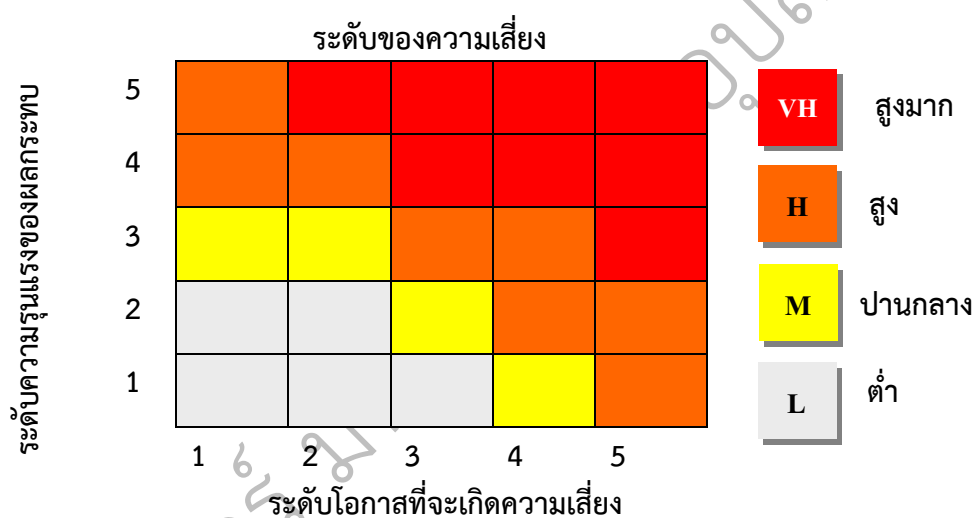
ตารางที่ 3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	เกิดความเสียหายสูง (มีผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จมากกว่า 85%)
4	สูง	เกิดความเสียหายค่อนข้างสูง (มีผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จ 70%)
3	ปานกลาง	เกิดความเสียหายบ้าง (มีผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จ 50%)
2	น้อย	เกิดความเสียหายน้อย (มีผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จ 30%)
1	น้อยมาก	เกิดความเสียหายน้อยมาก (มีผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จ ต่ำกว่า 10%)

ซึ่งสามารถแบ่งเกณฑ์การประเมินผลช่วงคะแนนของระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ได้ดังนี้

- 4.21-5.00 คะแนน หมายถึง มีระดับความรุนแรงของผลกระทบมากที่สุด
- 3.41-4.20 คะแนน หมายถึง มีระดับความรุนแรงของผลกระทบมาก
- 2.61-3.40 คะแนน หมายถึง มีระดับความรุนแรงของผลกระทบปานกลาง
- 1.81-2.60 คะแนน หมายถึง มีระดับความรุนแรงของผลกระทบน้อย
- 1.00-1.80 คะแนน หมายถึง มีระดับความรุนแรงของผลกระทบน้อยที่สุด

3) ระดับของความเสี่ยง (Risk Matrix) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

ภาพที่ 3.1 ระดับของความเสี่ยง

3.5.4.2 การประเมินสถานการณ์และผลกระทบของความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินหาระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood) จากเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยมาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น

ขั้นตอนในการประเมินสถานการณ์และผลกระทบของความเสี่ยง

- 1) พิจารณาระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงในเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงขึ้น มากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
- 2) พิจารณาระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีผลต่อสหกรณ์การเกษตร ว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

3.5.4.3 การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงในเหตุการณ์ต่าง ๆ และระดับความรุนแรงของผลกระทบในแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ ที่เป็นความเสี่ยงต่อสหกรณ์การเกษตร ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด โดยมีเกณฑ์การประเมินผล และกำหนดเกณฑ์แปลผลจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณ โดยใช้หลักเกณฑ์ของ Millers (Weight Mean Score)

$$\text{อัตราภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ซึ่งสามารถแบ่งเกณฑ์การประเมินผลช่วงคะแนนได้ดังนี้

4.21-5.00 คะแนน หมายถึง มีระดับมากที่สุด

3.41-4.20 คะแนน หมายถึง มีระดับมาก

2.61-3.40 คะแนน หมายถึง มีระดับปานกลาง

1.81-2.60 คะแนน หมายถึง มีระดับน้อย

1.00-1.80 คะแนน หมายถึง มีระดับน้อยที่สุด

3.5.4.4 การจัดลำดับความเสี่ยง

เมื่อได้ค่าระดับของความเสี่ยงแล้ว นำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสหกรณ์การเกษตร เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมภายในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ประเมินได้ โดยจัดเรียงลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และเลือกระดับของความเสี่ยงที่มีระดับสูงมากและสูงมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

3.5.4.5 การนำมาเปรียบเทียบ

นำความเสี่ยงที่ได้จากข้อ 3.4.4.4 ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่ได้จากเจ้าหน้าที่ในสหกรณ์การเกษตร มาหาความเสี่ยงที่ซ้ำกันกับความเสี่ยงที่ได้จากการสัมภาษณ์สมาชิกเก่าของสหกรณ์การเกษตร เพื่อนำมาใส่ใน SWOT และนำข้อมูลที่ได้มาหาแนวทางจัดการความเสี่ยงโดยใช้ W และ T เท่านั้น

3.5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้สรุปและบรรยายคุณลักษณะของผลสัมฤทธิ์ โดยการนำเสนอด้วยจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

3.5.5.1 ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณได้จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใดรายการหนึ่ง} = \frac{\text{จำนวนของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

3.5.5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณได้จากสูตร (ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546:156)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

เมื่อ \bar{X}	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
$\frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$	หมายถึง ผลรวมของตัวเลขหรือค่าคะแนนแต่ละตัว
n	หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.5.5.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณได้จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, 103)

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X$ แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง
$\sum x^2$ แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.3 สรุปแผนการดำเนินการวิจัย

ที่	ขั้นตอน	แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูลหลัก	รายละเอียดการดำเนินการ	เครื่องมือวิจัย/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ผลลัพธ์
1	การศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกรณีศึกษา	- ข้อมูลปฐมภูมิ - ข้อมูลปฐมภูมิ	- ค้นหาข้อมูลในห้องสมุด ทั้งในมหาวิทยาลัยและฐานข้อมูลห้องสมุดต่าง ๆ - ค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต	เครื่องคอมพิวเตอร์	- ข้อมูลโครงสร้างองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ - ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่การทำงานในหน่วยธุรกิจ
2.	องค์ประกอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์การเกษตร	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการดำเนินงานจำนวน 13 คนผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 37 คน	ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)	แบบประเมินความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงของสหกรณ์การเกษตร
3	ข้อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์การเกษตร	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มที่ 2 สมาชิกเก่าของสหกรณ์ จำนวน 40 คน	กลุ่มที่ 2 จะใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยจะใช้ Business Function	แสดงความเห็นด้านความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์การเกษตร ให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์